

РЕШЕНИЕ

№ 7389

гр. София, 29.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 54 състав, в публично заседание на 05.10.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Атанас Николов

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **2213** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Предявен е иск по чл.121, ал.1, т.3, вр. с чл.104, ал.1 ЗДСл за периода 08.12.2017г - 19.09.2018г. с цена на иска 7734лв., претендирана като обезщетение поради незаконосъобразно уволнение в размер на 6 брутни работни заплати.

В исковата молба се твърди, че ищеца М. К. е работил при ответника Столична община, на длъжност Старши юриконсулт в Дирекция „Правно-нормативно обслужване“ към Направление „Законност, координация и контрол“ при Столична община, до прекратяване на служебното му правоотношение със Заповед № СОА17-РД15-12463/08.12.2017 г. на Кмета на Столична община.

След обжалване на процесната заповед, било образувано адм.д. № 223/2018г. по описа на АССГ, като с Решение №3267 от 14.05.2019г. по това дело заповедта била отменена. Процесното решение било обжалвано пред ВАС, който с Решение №3280 от 04.03.2020г. посатновено по адм.д. №8933/2019г., потвърдил решението на първоинстанционния съд.

Твърди, че за периода 08.12.2017г - 19.09.2018г. не е заемал длъжност по друдово или служебно правоотношение, поради което предявява настоящата искова молба за заплащане на дължимото му обезщетение поради прекратяване на служебното му правоотношение, след отмяна на заповедта.

По делото е постъпил отговор от Ответника Столична община, представлявана от К. СО, в който не се оспорва допустимостта и основанието на иска, а се възразява единствено относно размера. От една страна се прави възражение, че ищеца не е

доказал, че за претендирания период не е работил по друго правоотношение, в т.ч. и по граждански договор, а от друга се твърди, че доколкото към датата на прекратяване на трудовото правоотношение станало със Заповед от 08.12.2017г., му е било изплатено обезщетение по чл. 107а, ал.1 от ЗДСл, в размер на 1289лв. е налице основание за прихващане между изплатеното обезщетение по чл.107а, ал.1 от ЗДСл в размер на 1289лв. и претендираното в настоящото опризводство обезщетение по чл. 104, ал.1 ЗДСл в размер на 7734лв.

От фактическа страна.

Страните не спорят, а и с оглед събраните по делото доказателства безспорно се установява, че ищеца М. К. е работил при ответника Столична община, на длъжност Старши юрисконсулт в Дирекция „Правно-нормативно обслужване“ към Направление „Законност, координация и контрол“ при Столична община, до прекратяване на служебното му правоотношение със Заповед № СОА17-РД15-12463/08.12.2017 г. на Кмета на Столична община.

След обжалване на процесната заповед, било образувано адм.д. № 223/2018г. по описа на АССГ, като с Решение №3267 от 14.05.2019г. по това дело заповедта била отменена. Това решение е обжалвано пред ВАС, който с Решение №3280 от 04.03.2020г. посатновено по адм.д. №8933/2019г., потвърдил решението на първоинстанционния съд.

Към датата на прекратяване на трудовото правоотношение станало със Заповед от 08.12.2017г., му е било изплатено обезщетение по чл. 107а, ал.1 от ЗДСл, в размер на 1289лв.

По делото е прието заключение по допуснатата ССчЕ, от което се установява, че размера на възнаграждението за длъжността, считано от 01.03.2020г. е 1936 лв.

На осн. чл.214 ГПК, вр. с чл.144 АПК е допуснато увеличаване на иска до размера на сумата от 11 616лв.

От правна страна.

Съгласно нормата на чл. 121, ал. 1, т. 3 ЗДСл, държавният служител има право да иска обезщетение за времето, през което не е бил на държавна служба поради прекратяването на служебното правоотношение. Нормата на чл. 121, ал. 1, т. 3 ЗДСл не съдържа указания относно размера на обезщетението, което служителят има право да иска, когато прекратяването на служебното му правоотношение бъде признато за незаконно. Размерът се определя съобразно разпоредбата на чл. 104, ал. 1 ЗДСл, регламентираща, че когато заповедта за прекратяване на служебното правоотношение бъде отменена от органа по назначаването или от съда, държавният служител има право на обезщетение в размер на основната си заплата, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно или на невявяването му да заеме службата, за цялото време, през което не заема държавна служба, но не за повече от 6 месеца. Когато е бил назначен на друга държавна служба с по - ниска заплата или е получавал възнаграждение за друга работа в по - нисък размер, той има право на разликата в заплатите или на разликата между заплатата и възнаграждението, изчислени въз основа на основната заплата, съответно основното възнаграждение.

За да бъде уважен искът с правно основание с чл. 104, ал. 1 от ЗДСл, следва кумулативно да са налице материално - правните елементи от правопораждащия фактически състав, а именно: отмяна на прекратяването на служебното правоотношение; оставане на служителя незает по служебно или трудово правоотношение; вреда, която се изразява в пропуснатото месечно възнаграждение за времето, през което лицето не е било на служба или е получавало по - ниско възнаграждение; наличие на причинна връзка между вредата и прекратяването на служебното правоотношение.

С отмяната на заповедта за уволнение, възниква правото на ищеца да получи обезщетение за понесените от него вреди. Съгласно чл. 39 от Закона за държавния служител, държавният служител има право на обезщетение в предвидените от закона случаи. Разпоредбата на чл. 104, ал. 1 от Закона за държавния служител, относима към разглеждания казус, предвижда обезщетение при отмяна на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение в размер на основната заплата за цялото време, през което служителят не заема държавна служба, но не за повече от 6 месеца.

По делото се установи, че със Заповед № СОА17-РД15-12463/08.12.2017 г. на Кмета на Столична община е прекратено служебното правоотношение на ищеца, считано от 08.12.2017г., като заповедта е била отменена с влязло в сила на 04.03.2020 г. решение на ВАС - No 3280/04.03.2020 г. по адм.д. No 8933/19 г. на ВАС. В периода от прекратяване на служебното му правоотношение, до момента на възстановяването му на работа, ищцът не е престириал труд по друго служебно или трудово правоотношение, както и по граждански договор, в какъвто смисъл са ангажираните по делото доказателства, находящи се на л. 31-38 от делото.

Посочените по - горе кумулативни предпоставки за възникване правото на обезщетение по реда на чл. 104, ал. 1 от ЗДСл, са налице, като вредата, подлежи на обезщетяване от ответника.

В чл. 104, ал. 1 от ЗДСл законодателят е обвързал размерът на обезщетението за вредите, претърпени от незаконно уволнения държавен служител с размера на неговата основна заплата. Анализът на разпоредбата сочи, че е релевантен не размера на основната заплата на държавния служител към момента на издаване на незаконосъобразната заповед за прекратяване на правоотношението му, а размера на заплата му "определена към момента на признаването на уволнението за незаконно или на невявяването му да заеме службата". По аргумент от това съда в производствата като процесното следва за да изчисли правилно и законосъобразно размера на дължимото обезщетение на уволнения служител, следва да определи размер на основната му заплата към момента на влизане в сила на акта за отмяна на заповедта за прекратяване на правоотношението му, респ. към датата на която е следвало да се яви за да заеме длъжността си. Поради това направените изчисления от вещото лице експертизата на размера на заплата на ищеца към момента на признаването на уволнението му за незаконно, респ. към момента на невявяването му да заеме службата следва да се съобразят при произнасяне по исковите претенции и посочване на сумите, които да бъде осъден ответника да начисли за изплащане на М. К..

В процесния случай се установява, че решението, с което е било признато уволнението за незаконно, е влязло в сила на 04.03.2020 г.

За релевантен размер на обезщетението, съдът приема определения такъв от вещото лице, доколкото видно от представените доказателства се установява, че считано от 01.03.2020г. размера на получаваното за тази длъжност възнаграждение е порменен на

1936 лв. поради това и дължимото обезщетение следва да се определи на сума в размер на 11 616 лв., която е и сумата претендирана, след допуснатото от съда увеличение на иска.

С оглед основателността на исковата претенция, съдът следва да разгледа своевременно заявеното от ответника възражение за прихващане между изплатеното обезщетение по чл.107а, ал.1 от ЗДСл в размер на 1289лв. и обезщетението по чл. 104, ал.1 ЗДСл в размер на 7734лв. и своевременно въведеното в процеса правопогасяващо възражение за изтекла погасителна давност относно вземането по чл.107а, ал1 от ЗДСл.

Възражението за прихващане е редовно средство за процесуална защита, чрез което ответника заявява свои права срещу ищеца. По аргумент от чл. 298, ал. 4 и чл. 371 от ГПК упражняването на това процесуално право не изисква да бъде предявен насрещен иск. Съгласно разпоредбата на чл. 103, ал. 1 от ЗЗД, прихващане се извършва между насрещни парични задължения или задължения за еднородни и заместими вещи, ако вземанията са изискуеми и ликвидни. При упражняване на процесуалното право на прихващане вземането трябва да е определено по размер (да е ликвидно), без да е необходимо да е настъпил неговият падеж (да е изискуемо). При наличие на основания за прихващане погасяването на двете насрещни вземания до размера на по-малкото от тях, съгласно разпоредбата на чл. 104, ал. 2 от ЗЗД, настъпва от деня, в който прихващането е могло да се извърши.

Когато правоотношението е прекратено законосъобразно, обезщетението е в размер на уговорените 4 месечни заплати (чл. 107а ЗДСл). Когато то е прекратено незаконосъобразно и актът, с който е прекратено, е отменен, дължимото обезщетение е в размер на шест брутни месечни възнаграждения (чл. 104, ал. 1 от ЗДСл). Изплащането и на двете обезщетения би довело до възмездяване на една и съща вреда два пъти, което би обогатило неоснователно лицето. По силата на чл. 104, ал. 2 ЗЗД двете насрещни вземания се смятат погасени до размера на по-малкото от тях от деня, в който прихващането е могло да се извърши.

Съгласно т.1 от ТР № 2/2020г. на ВКС, приложимо предвид нормата на чл.130, ал.2 от ЗСВ: “При уважено възражение за прихващане признатите от съда насрещни вземания се смятат погасени с обратна сила от първия момент, в който прихващането е възможно да се осъществи, т.е. когато активното вземане е било изискуемо, а пасивното – поне изпълняемо. Кога е настъпила ликвидността е без значение. “. В случая активното вземане - това по чл.107а, ал1 от ЗДСл е станало изискуемо с влизане на решението в сила - 04.03.2020г., а задължението на прихващащия - пасивното вземане по чл.104, ал.1 от ЗДСл макар и неизискуемо към онзи момент е било изпълняемо. От същия момент започва да тече тригодишната погасителна давност по чл. 358, ал. 1, т. 3 във връзка с ал. 2, т. 2 от Кодекса на труда и чл.110 и сл. ЗЗД, поради това и вземането на ответника по чл.107а, ал.1 от ЗДСл към датата на приключване на устните състезания, е било погасено по давност. Поради това възражението за прихващане е неоснователно и като такова следва да бъде отхвърлено.

Относно разноските.

При този изход на спора разноси се следват само на ищеца в поискания размер от 300 лв.- депозит по допуснатата съдебно счетоводна експертиза.

С тези мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столична община да заплати на М. Б. К. с ЕГН [ЕГН] от [населено място] сумата 11 616 лв., представляваща обезщетение по чл.104, ал.1 от Закона за държавния служител за периода от 08.12.2017 г. до 08.06.2018 г.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на М. Б. К. с ЕГН [ЕГН] от [населено място] сумата от 300лв. разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: